

Medijska pismenost

Predmet uvaja študente v sodobne koncepte, teorije in prakse medijske pismenosti. Sooča jih z aktualnimi dilemami, problemi in možnostmi rešitve v komunikološkem polju.

Predmet bo predstavil različna razsežja medijske pismenosti. Razumevanja in definicije medijske pismenosti so različne in zlasti kulturno pogojene.

1. Razumevanja in definicije medijske pismenosti

Predmet bo predstavil osnovne tematske okvire razumevanja pojma (medijska pismenost kot krovni termin zajema vse tehnične, kognitivne, družbene, civilne in kreativne sposobnosti in kompetence, ki omogočajo državljanom dostopanje, kritično razumevanje in učinkovito interakcijo z mediji.)

Medijska pismenost je podaljšek splošne pismenosti, zato je predpogoj temeljito poznavanje komunikacije. Medijska pismenost tako vsebuje posebna komunikacijska znanja in tehnike za kritično analizo in vrednotenje medijskih sporočil.

2. Pomembnost medijske pismenosti

-medijska pismenost je ključna kompetenca za civilno in politično participacijo

-demokracija zahteva participacijo dobro informiranih državljanov (kritično razumevanje medijskega sektorja in medijskih sporočil)

-vse bolj kompleksno organizirana medijska krajina (kot rezultat digitalizacije: vse boljša medijska opremljenost državljanov, aktivna participacija državljanov pri medijski produkciji, novi načini zbiranja, selekcioniranja in diseminacije medijskih vsebin, regulacija in samoregulacija)

-medijska pismenost kot podpora demokraciji (boj proti radikalizaciji, spoštovanje in promocija temeljnih človekovih pravic, boj proti politični propagandi)

Media Literacy

The course introduces students to the modern concepts of media literacy, which are facing with the current dilemmas, problems and potential solutions in the space of communication and interaction.

The course will present different dimensions of media literacy. Understandings and definitions of media literacy are various, mostly culturally dependent.

1. Understanding and definitions of media literacy

The course will present basic thematic frameworks for understanding of media literacy (media literacy includes all technical, cognitive, social, civic and creative capacities that allow citizens to access, have a critical understanding of the media and interact with it.)

Media literacy is an extension of basic literacy. As a precondition it is obligatory to have a knowledge about communication as basic interaction. Media literacy includes special communication techniques for critical analysis and evaluation of media messages.

2. The importance of media literacy

-media literacy as a key competence for civil and political participation

-democracy requires participation of well-informed citizens (critical understanding of media sector and media messages)

-media literacy as a response to a changing and complex media landscape (as a consequence of digitalization: connectivity, citizen's involvement in social media, active participation of citizens in media production, new ways of collecting, selecting and dissemination of news, regulation and self-regulation)

-media literacy as a tool to support democracy (fight against radicalization, respect and promotion of human rights, fight against political propaganda)

Medijska pismenost vključuje informacijske in komunikacijske veščine, ki ustrezajo spremenjeni naravi sodobnega sveta. Vključuje spretnosti, ki jih potrebujejo študenti v svojem izobraževanju, spretnosti, ki jih potrebujejo državljani pri svoji interakciji z medijskimi vsebinami, ter tudi spretnosti, ki jih potrebujemo v sodobni globalni ekonomiji.

3. Principi/predpostavke, na katerih bazira medijska pismenost:

Medijske vsebine so konstrukcije (rezultat izbiranja in urejanja medijskih sporočil)

Medijske reprezentacije so konstrukcije realnosti (odnos med reprezentacijo/konstrukcijo sveta in percepcijo sveta).

Občinstva imajo aktivno vlogo pri interpretaciji medijskih sporočil/pri konstrukciji pomena/podlaga za razvijanje pluralistične družbe.

Medijske konstrukcije in medijski formati kot odraz komercialnega interesa/razumevanje pomena ekonomske strukture pri oblikovanju medijskih sporočil/podob.

Medijske vsebine vsebuje vrednotenja in ideologije.

Medijske vsebine imajo družbene in politične posledice (stereotipiziranje, predsodki, katere skupine so v medijih predstavljene, kako, kdo jih medijsko predstavlja, na kakšen način)

Vsak medij ima svoje unikatne estetske oblike

4. Komunikacijska kompetenca in medijska pismenost.

Za kritično razumevanje in analizo medijskih besedil je potrebno širše razumevanje konteksta komunikacije:

Komuniciranje kot delovanje

Vplivajnska/prepričevalna funkcija

Diskurzi in ideologije

Mentalni modeli

Predelava informacij/interpretativni okviri

Izbira in konstruiranje medijskih vsebin

Reprezentacije in stereotipiziranje

Media literacy includes informational and communicational skills students need in their education, skills that citizens need when consuming (media) information, as well as other skills citizens need entering global economy.

3. Principles/foundations of media literacy:

Media contents are constructions (a result of editing and selecting of media messages)

Media representations are constructions of reality (relationship between representation/construction of the world and perception of the world).

Audiences have an active role in interpreting media messages/constructing meaning/foundation for strengthening of a pluralistic society.

Media constructions and media formats have commercial purposes/understanding the significance of economic structure in a process of shaping media messages and images.

Media messages contain values and ideologies.

Media messages have social and political consequences (stereotyping, prejudices, which groups are represented in media, by whom, why)

Each medium has a unique aesthetic form

4. Communication competence and media literacy

For critical understanding and analysis of media messages it is obligatory to understand context of communication_

Communication as action

Function of persuasion

Discourses and ideologies

Mental models

Information processing/interpretative frameworks

Selection and construction of media content

Representations and stereotyping

Kritična analiza medijskih vsebin
(predpostavke, implicitni in eksplicitni pomen, analiza okvirov).

5. Primeri dobrih praks na področju
medijske pismenosti
Civilna družba in država, omrežja in projekti

Glavne teme:

- sodobna družba in medijska pismenost
- vloga medijev v vsakdanjem življenju
- vpliv medijev na konstrukcijo realnosti
- dekonstrukcija medijske vsebine
- tehnike s katerimi mediji ustvarjajo učinek realnosti
- medijska logika in paradoks različnosti
- sodobni načini medijskega opismenjevanja

Dopolnilne teme:

a.) Mladi in medijske vsebine

Predmet bo problematiziral vprašanje novih komunikacijskih tehnologij in odnosa mladih do novodobne medijske kulture. Predmet predstavi problem rabe medijev s strani mladih, zlasti razišče nezainteresiranost mladih za spremljanje medijskih novic. Kaj spremljajo mladi namesto novic, in kaj vpliva na njihove odločitve o tem, kakšne medijske vsebine bodo spremljali?

b.) Poznavanje medijskih sistemov kot pogoj za kritično analizo medijskih produktov.

Predmet bo predstavil naslednje značilnosti (elemente) medijskega sistema:

- Kulturne značilnosti držav
- Filozofije kot ogrodja medijskih sistemov (avtoritarna, libertarna, komunistična, filozofija)

Critical analysis of media content
(pressuposition, implicit and explicit meaning, frame analysis).

5. Examples of good practices in the field of
media literacy
Civil society and state, networks and projects.

Central topics:

- modern society and media literacy
- the role of the media in everyday life
- the influence of the media on the construction of reality
- deconstruction of media content
- techniques with which the media create the effect of reality
- media logic and paradox of diversity
- modern ways of media literacy

Additional themes::

a.) Younger and media news

The article is focused on the question of new communication technologies and especially toward the relationship of the young people in relation to new media culture. This segment is focused to a problem of media use by young generations, especially it investigates their disengagement with news. What are young people consuming instead of news and what drives their decisions about what to consume?

b.) Knowledge of media systems as a precondition for critical analysis of media products.

The course will present characteristics (elements) of media system:

- Cultural characteristics of countries
- Philosophies of Media Systems (authoritarian, libertarian, communist, social responsibility,

družbene odgovornosti, razvojna filozofija, filozofija demokratične participacije)

- Regulacija medijev (vladno povezane agencije, medijske organizacije, državljanske skupine, oglaševalci in sponzorji, občinstvo)
- Metode financiranja medijev
- Dostopnost medijev
- Medijska vsebina (definiranje, distinktivne teme)
- Medijsko poročanje novic (objektivnost in pristranskost/zabavno in resno novinarsko poročanje, globina in barvitost v medijskem poročanju).

c.) Multimedijaska pismenost

V sodobnem tehnološko in medijsko vse bolj opremljenem okolju postaja vprašanje (multi)medijske pismenosti vse pomembnejše. Nova multimedijaska posredovana sporočila zahtevajo sposobnost uporabe različnih tipov multisemiotičnih branj. Termin multiple pismenosti se zato usmerja prav v različne tipe pismenosti, ki so potrebne za dostopanje, interpretiranje, kritiziranje, produciranje in sodelovanje v novo nastajajočih oblikah medijske kulture. Sodobni aktivni državljan mora biti tudi (multi)medijsko pismen, torej opremljen z vednostjo o potencialih in šibkostih multimedijev in njihove produkcije.

d.) Internetne spretnosti (tehnološke in vsebinske):

Operativne internetne spretnosti
Formalne internetne spretnosti
Informacijske internetne spretnosti
Strateške internetne spretnosti
Problematika informacijskih in strateških internetne spretnosti, ki so v sodobni informacijski družbi ključnega pomena, denimo: proaktivno iskanje informacij, odločanje/sprejemanje odločitev na podlagi relevantnih informacij.

e.) Medijska pismenost in medijska produkcija

Zadnji večji segment predmeta predstavljajo normativni okviri in primeri regulatornih praks

developmental democratic-participant philosophy)

- Regulation of media (Government-related Agencies, Media Organisation/Professional Organizations, Citizen Groups, Advertisers and Sponsors, Audiences)
- Methods of financing of media
- Accessibility of Media
- Media Content (definition, distinctive topics)
- News Reporting (Bias versus Objectivity in News reporting, Entertainment versus Serious News reporting, Depth versus Brevity in News reporting)

c.) Multimedia literacy

In the contemporary technologically and media well equipped (multi)media environment, the question of (multi)media literacy is becoming more and more important. New multimedia mediated messages thus demand the capability to use different types of multisemiotic readings and interpretations. The term »multiple literacies« points to the many different kinds of literacies needed to access, interpret, criticize, produce and participate in the emerging new forms of media culture. The well equipped contemporary citizen has to be equipped with (multi)media literacy as well in order to understand better potentials and weaknesses of multimedia and its production.

d.) Internet skills (technological and content-related)

Operational internet skills
Formal internet skills
Information internet skills
Strategic internet skills

The problematic of information and strategic internet skills. They are of a key importance in modern information society: proactively looking for informations, information-based decision making

e.) Media literacy and media production

Media literacy concerns media producers as well. Final bigger segment of the course

na področju zaščite mladostnikov pred potencialno škodljivimi medijskimi vsebinami.

presents normative frames and examples of regulatory practices in the field of protection of minors in the field of audio-visual services and products.